

Сабактын темасы:Таянгыч жана кыймылдаткыч системасы

Мугалим :Токтомамбетова Аймира Моңолдоровна

<i>Предмет</i>	<i>Биология</i>
<i>Класс</i>	<i>8</i>
<i>Сабактын өтүлүүчү мөөнөтү</i>	
<i>Чейрек</i>	<i>2</i>
<i>Жума</i>	<i>13</i>
<i>Сабак</i>	<i>6</i>

Киришүү этабы:

Уюштуруу:

Жагымдуу маанай түзүү:

Үй тапшырмасын кайталоо үчүн суроолор?

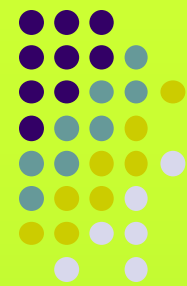

- *Уйкунун фазалары канчага бөлүнөт?*
- *Уйкунун түрлөрү канчага бөлүнөт?*
- *Уйкунун мааниси кандай?*
- *Түш көрүүнүн физиологиялык мааниси кандай?*

Сабактын темасы:

*Таянгыч жана
кыймылдаткыч
системасы.*

Түшүнүү этабы:

Жаңы теманы түшүндүрүү:

Сабактын максаты:

Окуучу билет жана түшүнөт:

- Адамдын таяныч кыймылдаткыч системасын(скелет,булчуң),адам скелетинин түзүлүш өзгөчөлүгүн түшүнөт;*
- Сөөк жана булчуңдардын жайгашуусун,өсүшүн,түзүлүшүн,касиеттерин ажсырата билет.*
- Тике басууга эмгектин ролу чоң экендигин далилдей алат*

Окуучулар билгичтик жана көндүмдөргө ээ болот:

- Өзүнүн организмнин абалын байкайт;*
- Өзүнүн жана адамдын кыймыл-аракеттерин иликтейт*

Адамдын омуртка тутуму

10
9
8
7
6
5
4
3
2
1

Таянгыч жана кыймыл системасы жөнүндө эмне билесиң?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

Сөөктөрдүн түрлөрү

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Скелеттин функциясы

**Скелет - бул
бекем ашташкан
сөөктөрдөн жана
алардын
бирикмелеринен
түзүлгөн .**

Таянгыч-кыймылдаткыч система жөнүндө видео -материал

Адамдардын денесиндеги сөөктөр

- **Омуртка- 33-34**
- **Көкүрөк – 25**
- **Жамбаш- 2**
- **Мээнин баш бөлүгү-8**
- **Бет бөлүмү-15** **23**
- **Ийин курчоо-64**
- **Бут курчоосу-60**
- **Чоң адамда-206 сөөк**

Скелеттин функциялары:

**Механикалык
кызматы: ткандардын
жана ички
органдардын
таянычы, коргоо**

**Рессордук-серпилип
түртүлүүчү
кыймыл**

**Биологиялык
кызматы: кан пайда
кылуу, иммундук, минера
лдык зат алмашуу**

Сөөктүн курамы

Органикалык эмес заттар

- суу;
- кальций;
- фосфор;
- магний;
- натрийдин туздары.

Сөөккө бекемдикти жана катуулукту берет

Органикалык заттар

- белоктор;
- углеводдор;
- майлар;

Сөөктөргө ийилгичтикти жана борпондукту берет

Адамдын скелети

***Баш
сөөгү***

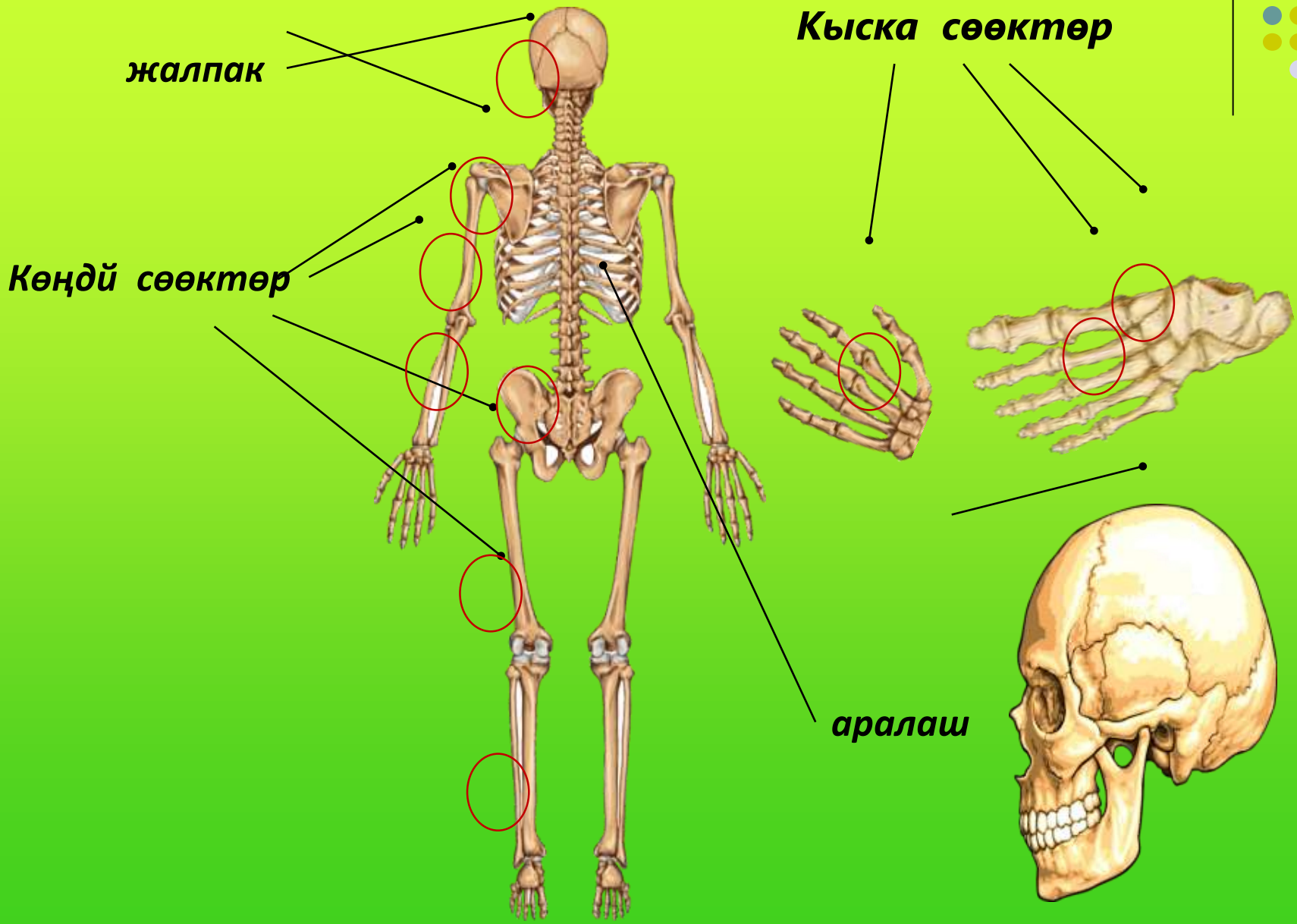
Тулку бой

***Кол жана буттун
сөөктөрү***

Сөөктүн типтери

Сөөктөрдүн ашташуусу

кыймылсыз

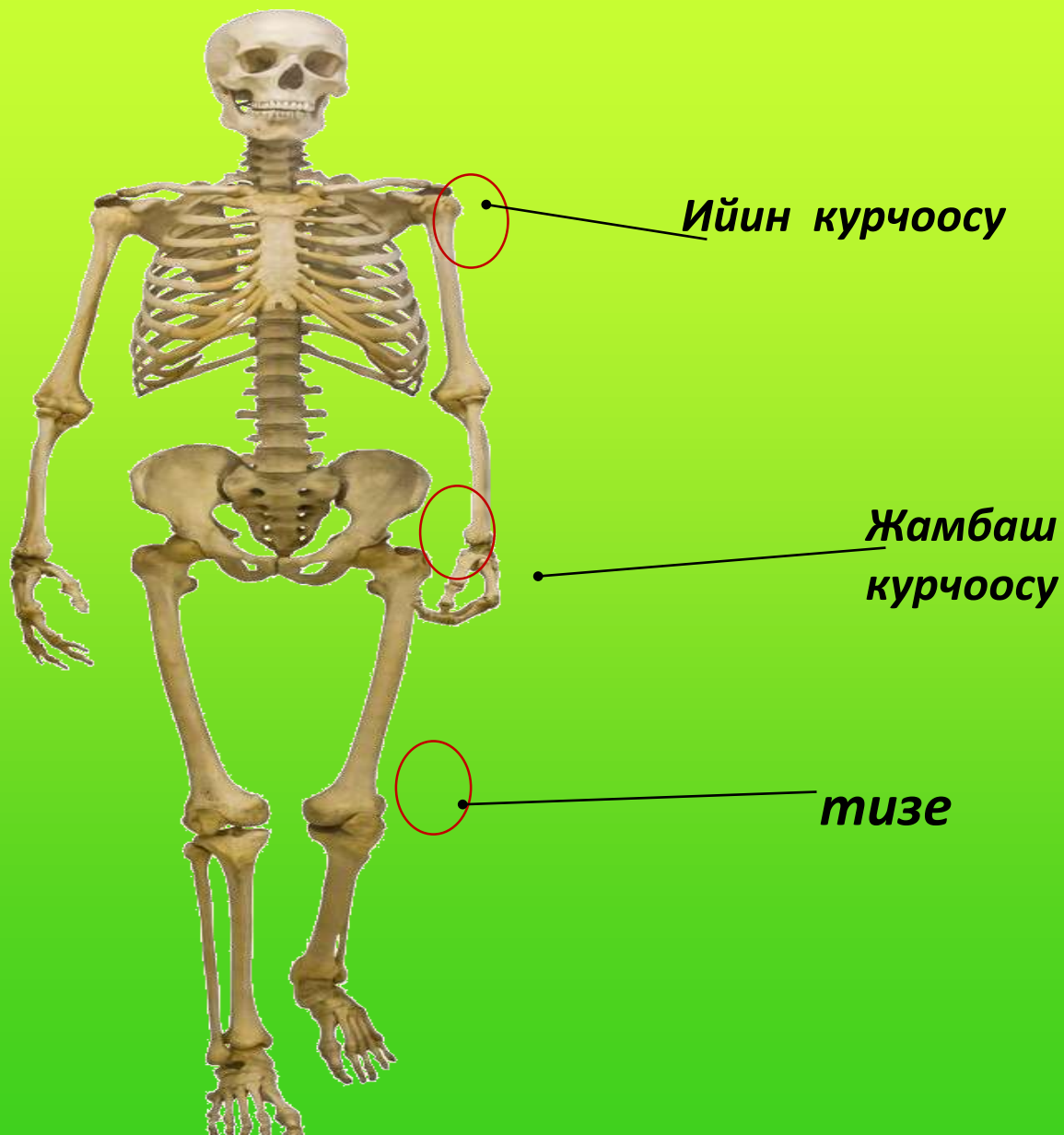
Жарым кыймылдуу

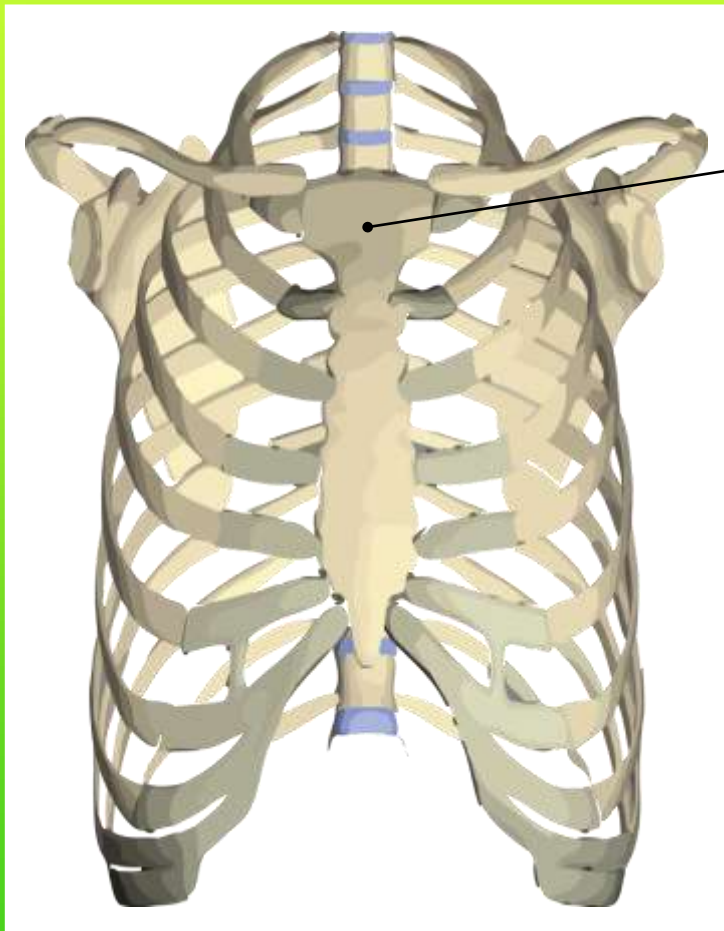
кыймылдуу

Адамдын организмдеги сөөктөр

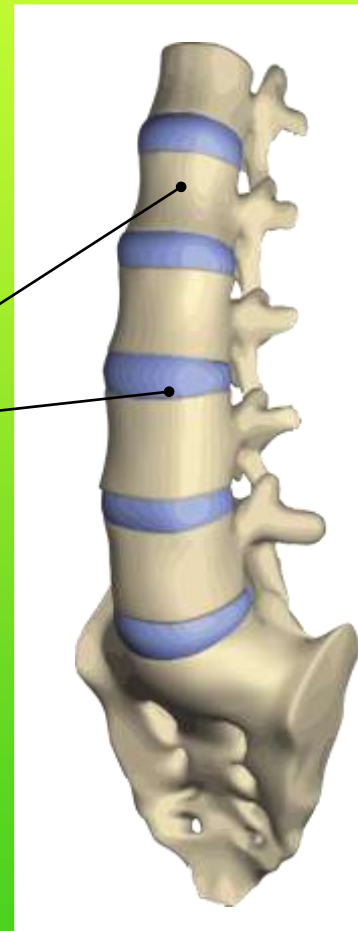

Чала кыймылдуу сөөктөр.

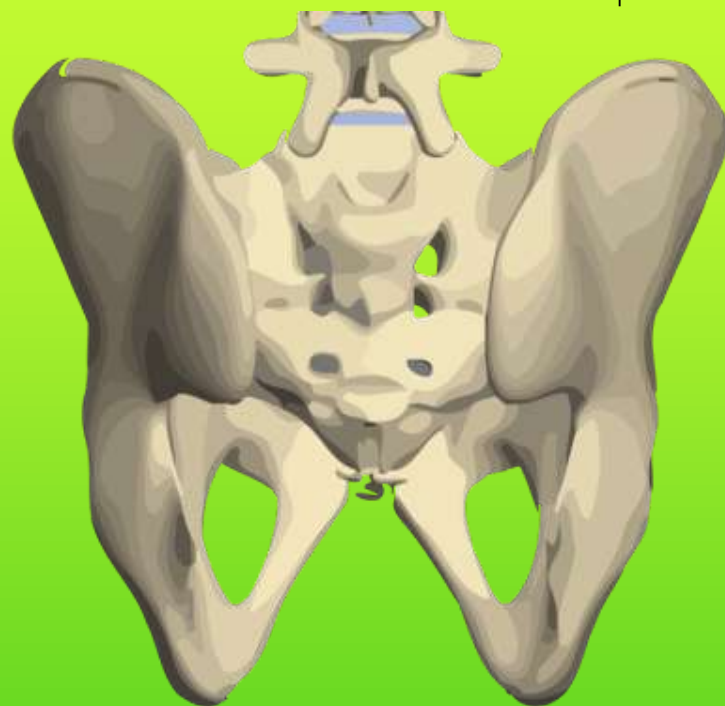

*Арка менен төш
сөөгүнүн
ашташуусу*

*Омурткалардын
ашташуусу*

Кыймылсыз ашташкан сөөктөр

Кыймылсыз ашташкан сөөктөр бири-бири менен өсүп ашташат

Сөөктөрдүн түрлөрү

көңдөй

жалпак

кыска

аралаш

коргоочу

*таяныч жана
кыймыл*

*бир нече
функция*

жиликтер

баш чарасы

манжалар

омуртка

жамбаш

муундар

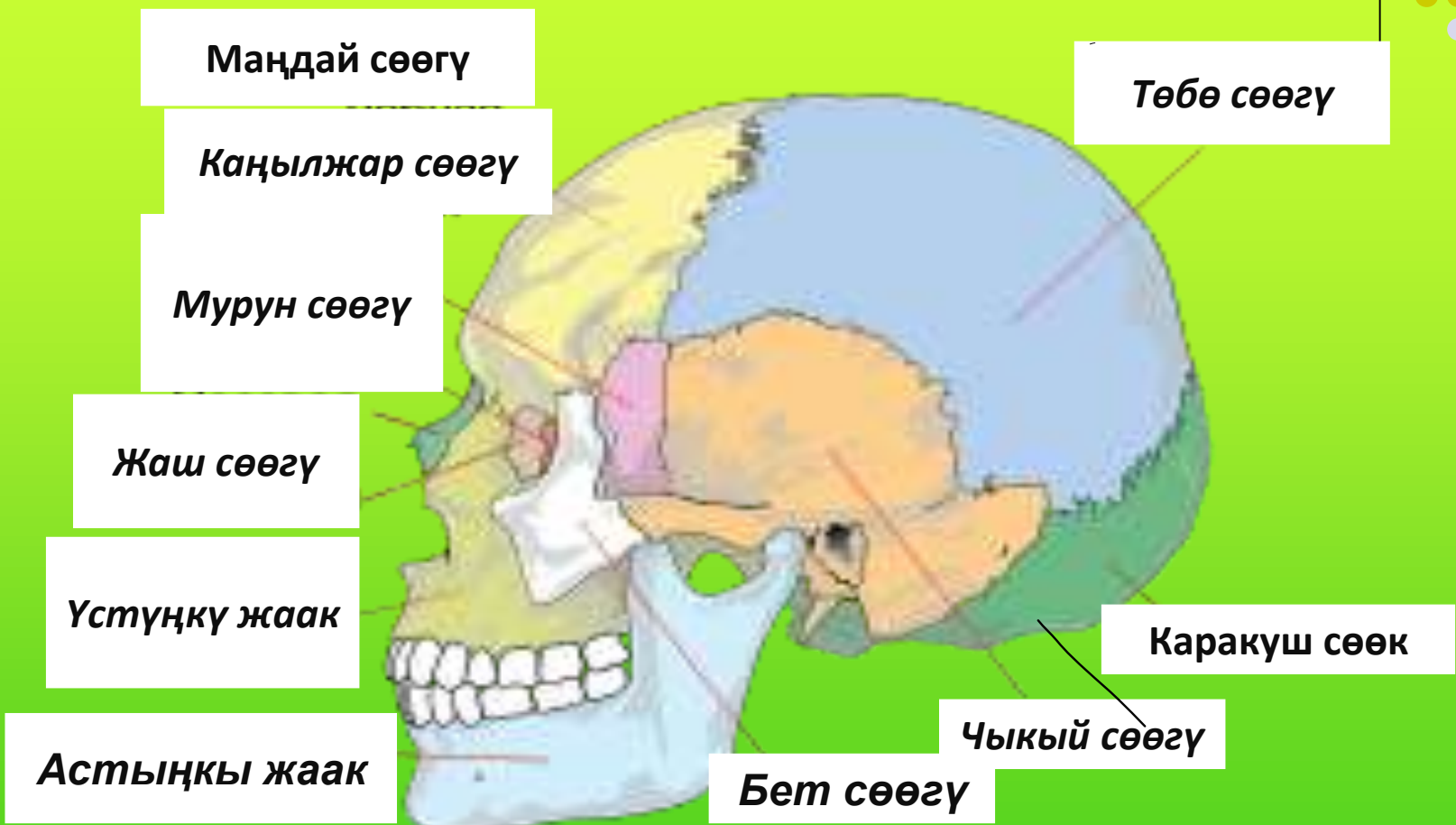
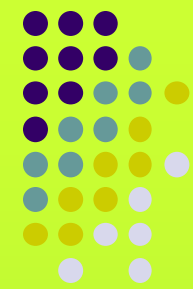
жаак

*көкүрөк,
кабырга*

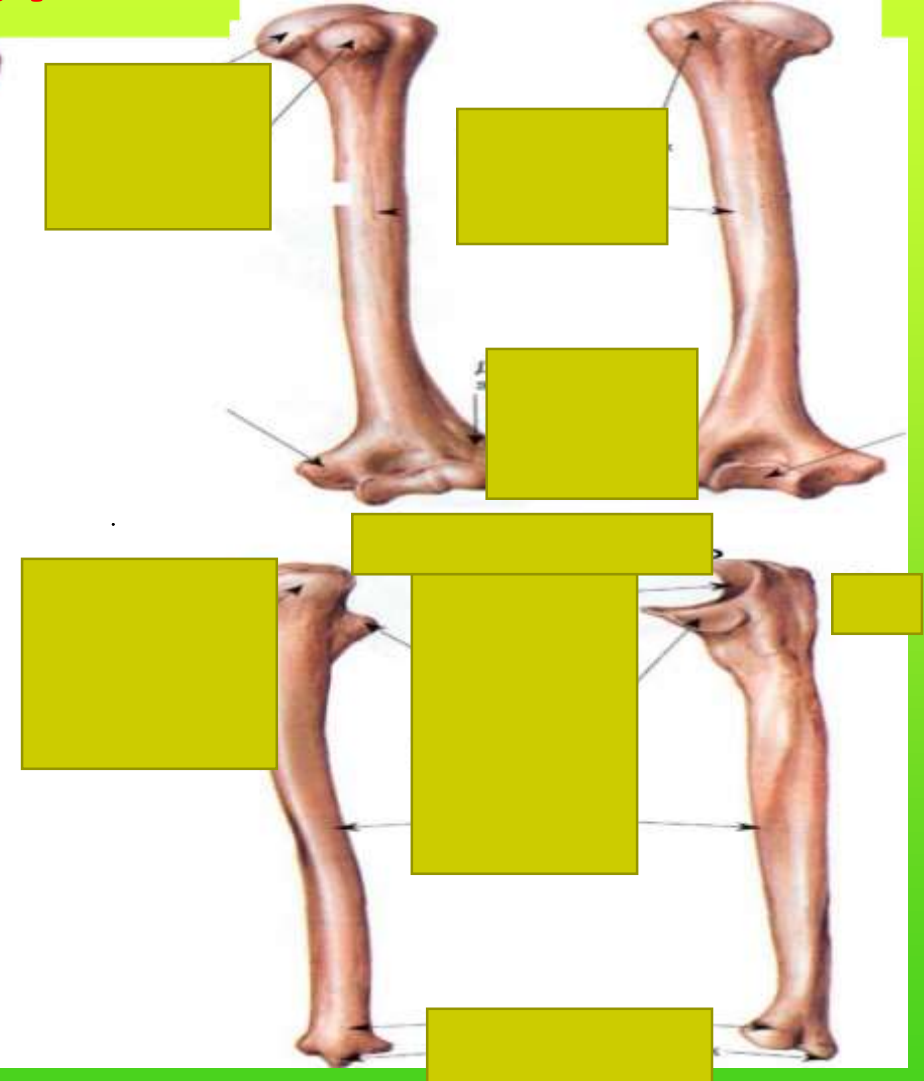
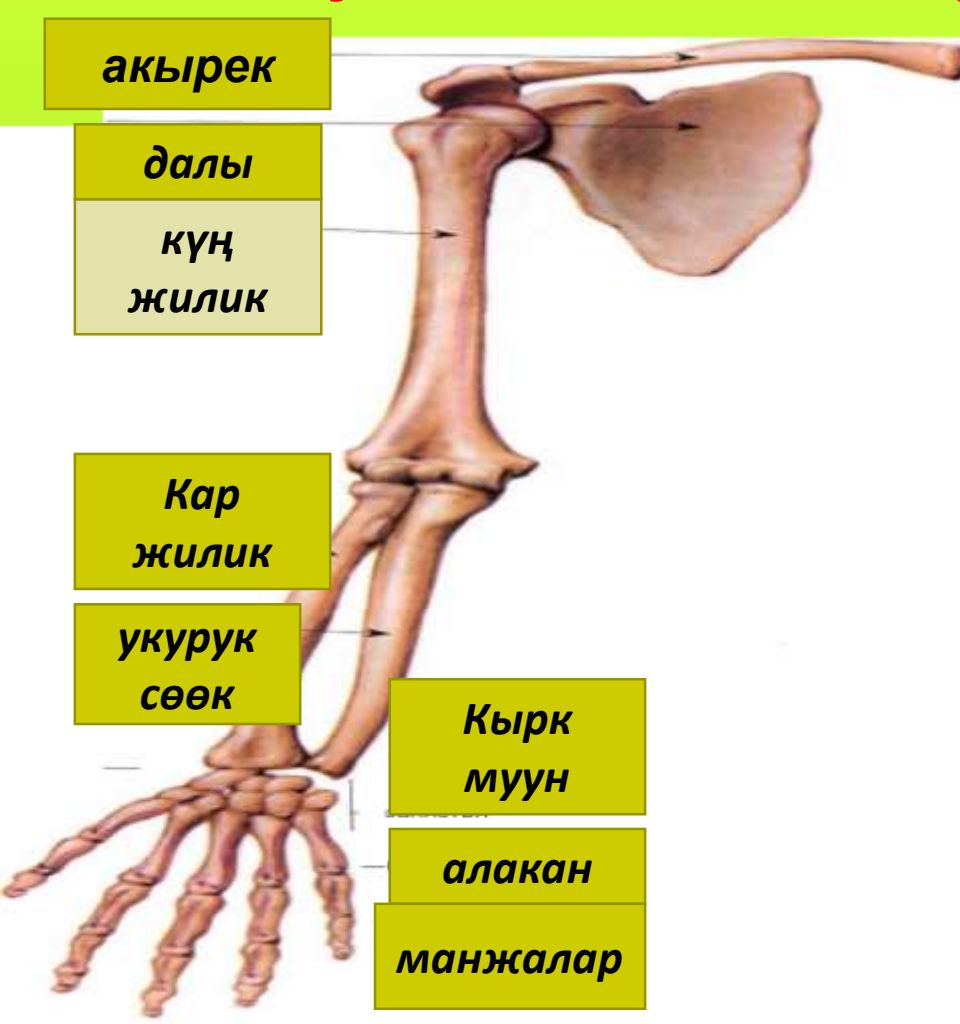
акырек

далы

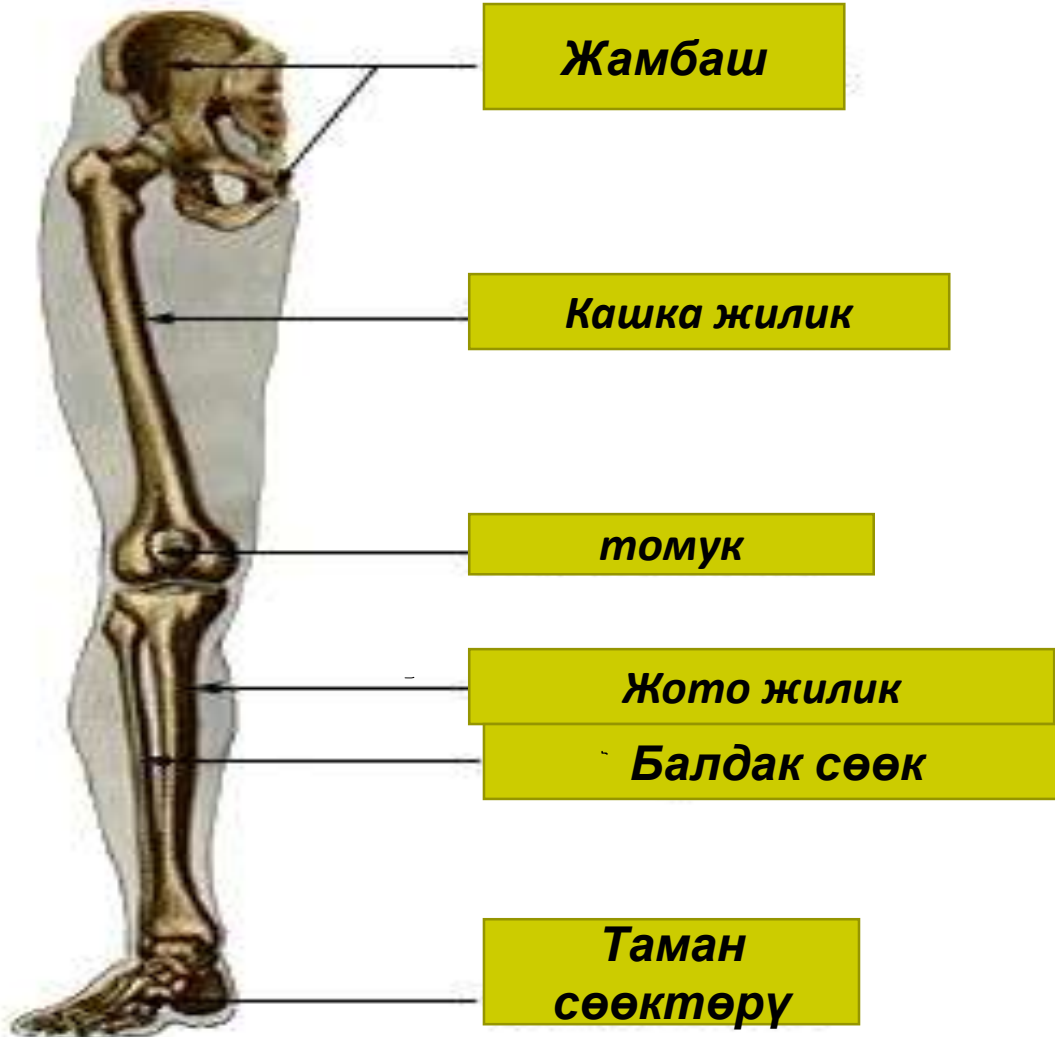
Баштын скелети

Колдун жана ийин курчоосунун скелети

Буттун скелети

Жамбаш

Кашка жилик

томук

Жото жилик

Балдак сөөк

**Таман
сөөктөрү**

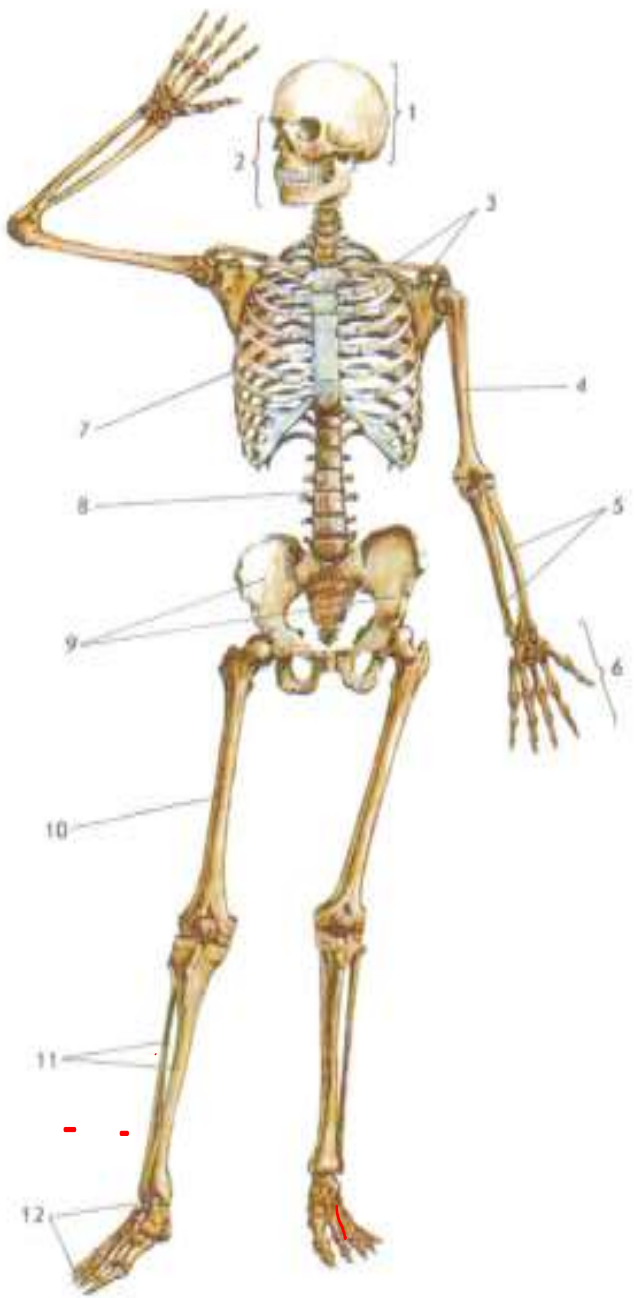

Ойлонуу этабы:

Бышыктоо үчүн суроолор:

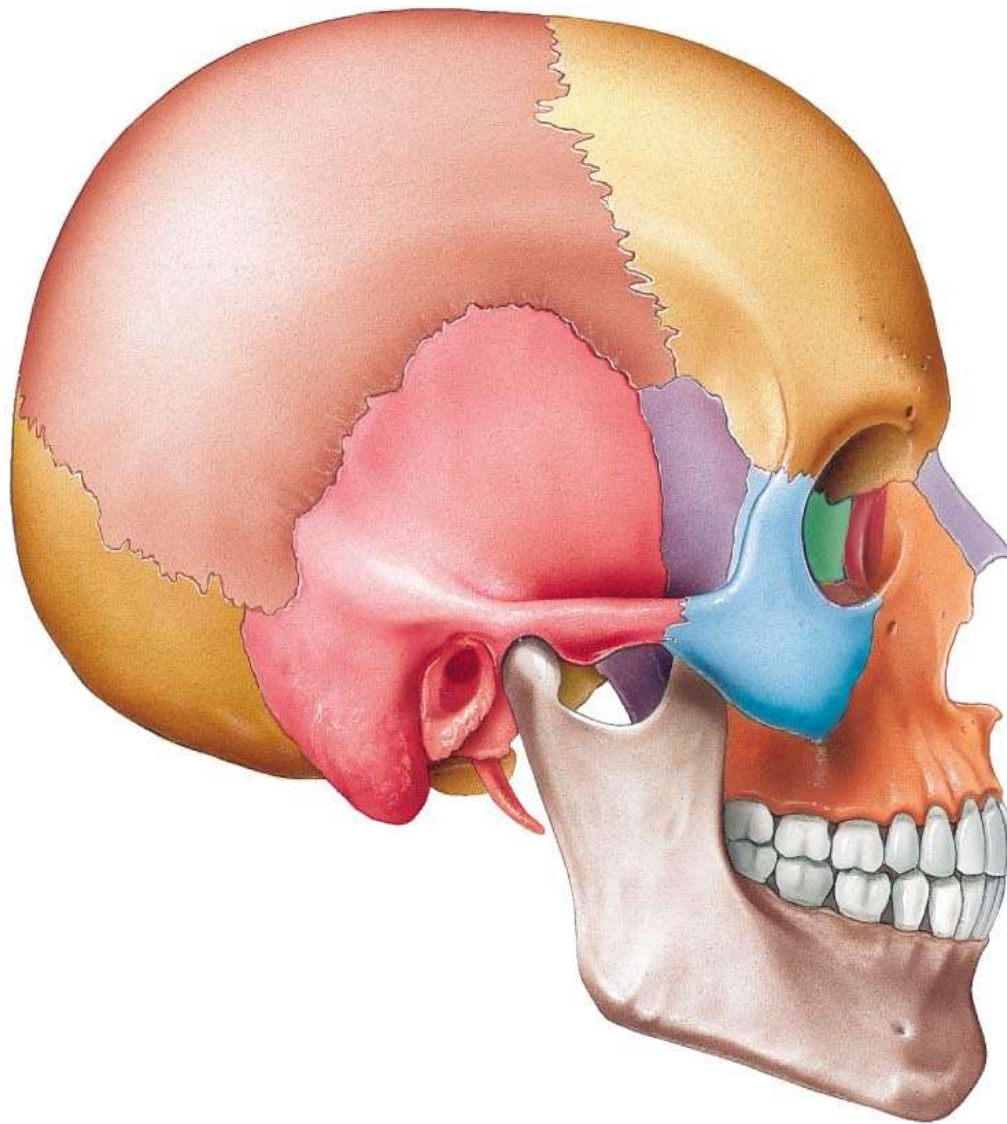

Сөөктөрдүн аттарын жаз

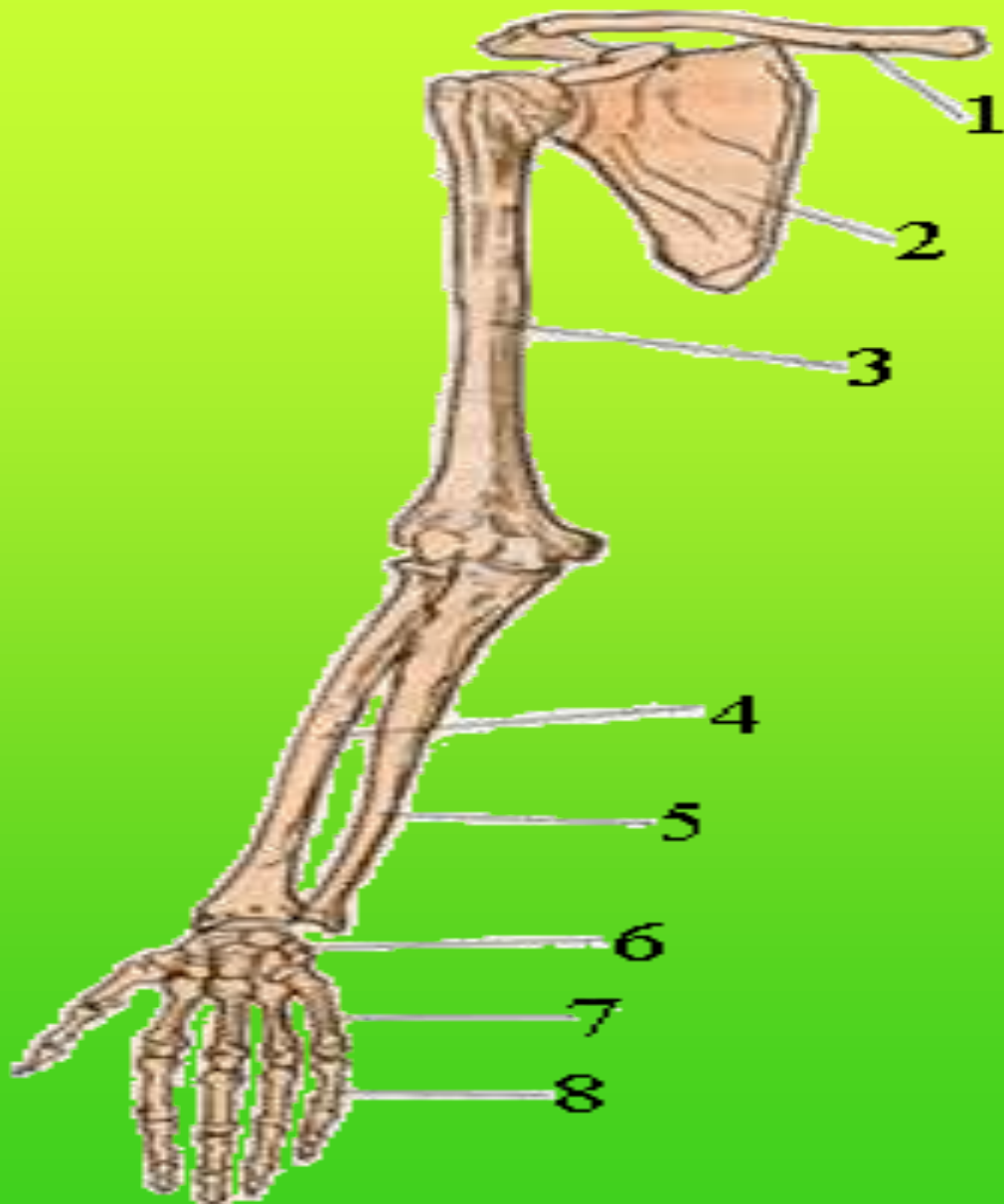

- 1 -
- 2 -
- 3 -
- 4 -
- 5 -
- 6 -
- 7 -
- 8 -
- 9 -
- 10 -
- 11 -
- 12 -

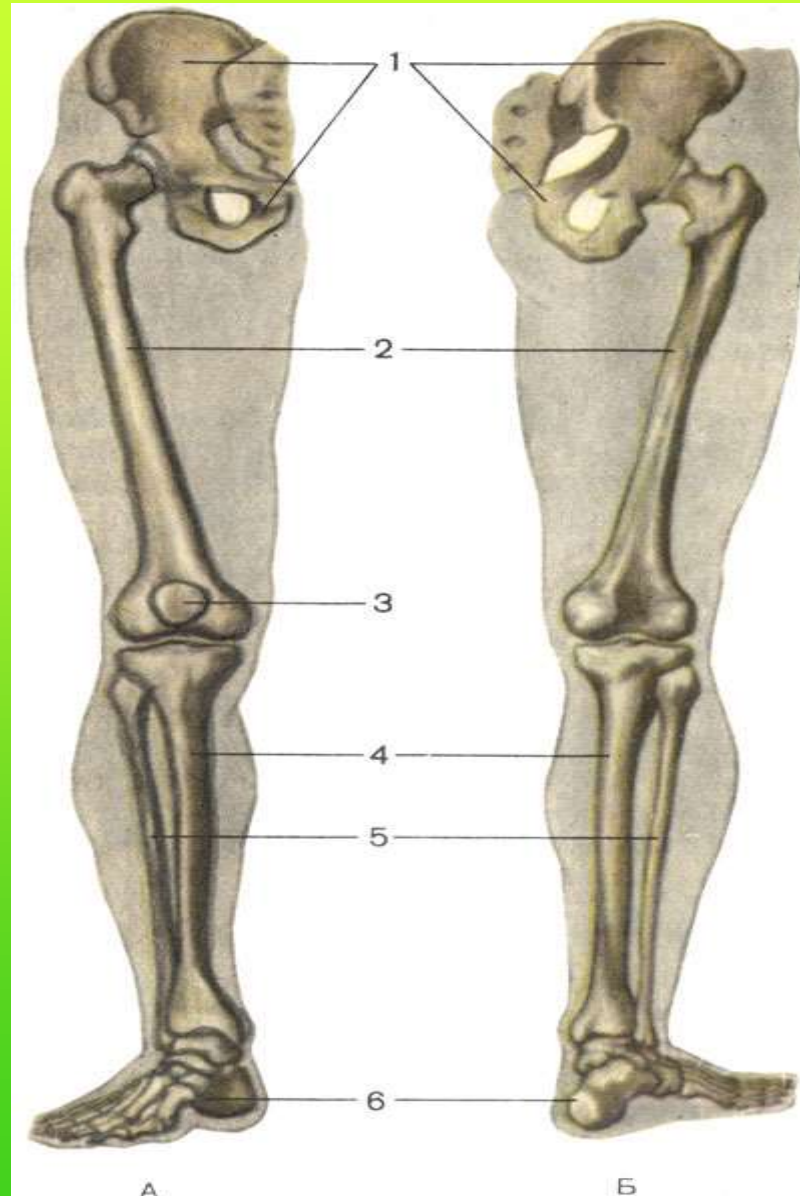
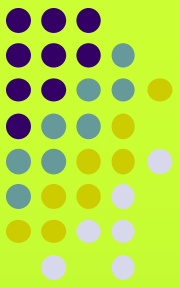
Сурет менен иштөө: аттарын жаз

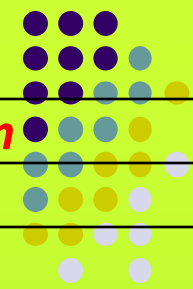

Органдарын белгиле

Органдарын белгиле

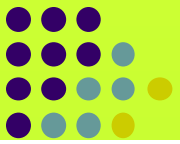
Дал келүү тапшырмасы

Негизги скелет

Кошумча скелет

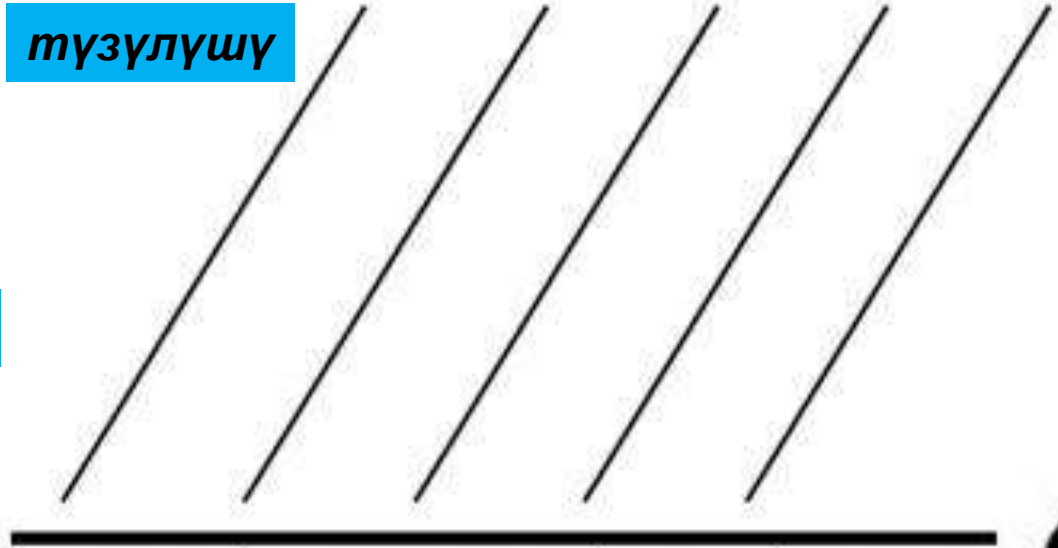
	1.Төбө сөөгү	
	2.Балдак сөөгү	
	3.Акырек	
	4.Жамбаш	
	5.Күң жилик	
	6.Кашка жилик	
	7.каңылжар	
	8.омуртка	
	9.Чыккый сөөгү	
	10.Жото жилик	
	11.далы	
	12.Кар жилик	
	13.Кырк муун	
	14.Каракуш сөөгү	
	15.Мурун сөөгү	
	16.Астынкы жаак	
	17.Кызыл ашык	
	18.алакан	
	19.Манжа лар	
	20.чычан	

Адамдын скелетинин түзүлүшүн жана функциясын аныкта

түзүлүшү

Адамдын скелети

функциясы

Сабакты жыйынтыктоо:

Үйгө тапшырма:

- ***§24 окуп келүү;***
- ***30-31-сүрөт, таблица толтуруу,***
- ***кошумча маалымат таап келүү.***
- ***Баа коюу***

I.Сабактын анализи:Таянгыч жана кыймылдаткыч системасы

8-класс

II.Сабактын максаты:

а) Билим берүүчүлүк:

*Таянгыч жана кыймылдаткыч системасынын бөлүмдөрүн,баштын,тулку бойдун,колдун жана ийин курчоосунун,буттун жана жамбаш курчоосунун бөлүмдөрүн талдашат.

*Скелеттин функциясын билишет.

*Сөөктөрдүн түрлөрүн аныкташат.

б) Өнүктүрүүчүлүк:

*Таянгыч жана кыймылдаткыч системасы жөнүндө алган билимдерин турмушта пайдалана билүү жөндөмдүүлүгү өнүгөт.

в) Тарбия берүүчүлүк:

*Өзүнүн жана башкалардын ишин туура баалай билүүгө,

*Теориялык билимин практика жүзүндө пайдалана билүүгө,

.*Өзүнүн организмдеги сөөктөрдү таанып билүүгө үйрөнүшөт.

III.Сабактын тиби:

Жаңы материалды түшүндүрүү

IV.Сабактын методу:билимди уютуу жана чечмелөө, Фишбоун стратегиясы

V.Сабактын формалары:изилдөөчүлүк форманын негизинде жуптарда иштөө

VI.Сабактын жабдылышы:интерактивдүү доска,таблица,слайддар,видео,

VII.Предмет аралык байланыш:медицина,зоология

VIII.Сабактын жүрүшү:

*Уюштуруу(саламдашуу,класстын тазалыгына көңүл буруу)

*Үй тапшырмасын кайталоо

Кайталоо үчүн суроолор

1)Уйкунун фазалары канчага бөлүнөт?

2)Уйкунун түрлөрү кайсылар?

3)Уйкунун мааниси

4)Уйкунун бузулушунун себептери кайсылар?

IX.Сабактын планы

1)Скелет.Скелеттин түзүлүшү

2)Баштын,тулку бойдун,көөдөн,колдун жана ийин курчоосунун скелети,буттун жана жамбаш курчоосунун скелети

3)Омуртка тутумунун түзүлүшү

4)Сөөктүн түрлөрү

5)Таянгыч жана кыймылдаткыч системасынын функциясы

X.Жаңы тема

Күтүлүүчү натыйжа:

*Окуучулар кишинин скелетинин бөлүмдөрү жөнүндө түшүнүк алышат.

*Скелеттин функцияларын биле алышат.

*Сөөктөрдүн түрлөрүн,аттарын биле алышат.

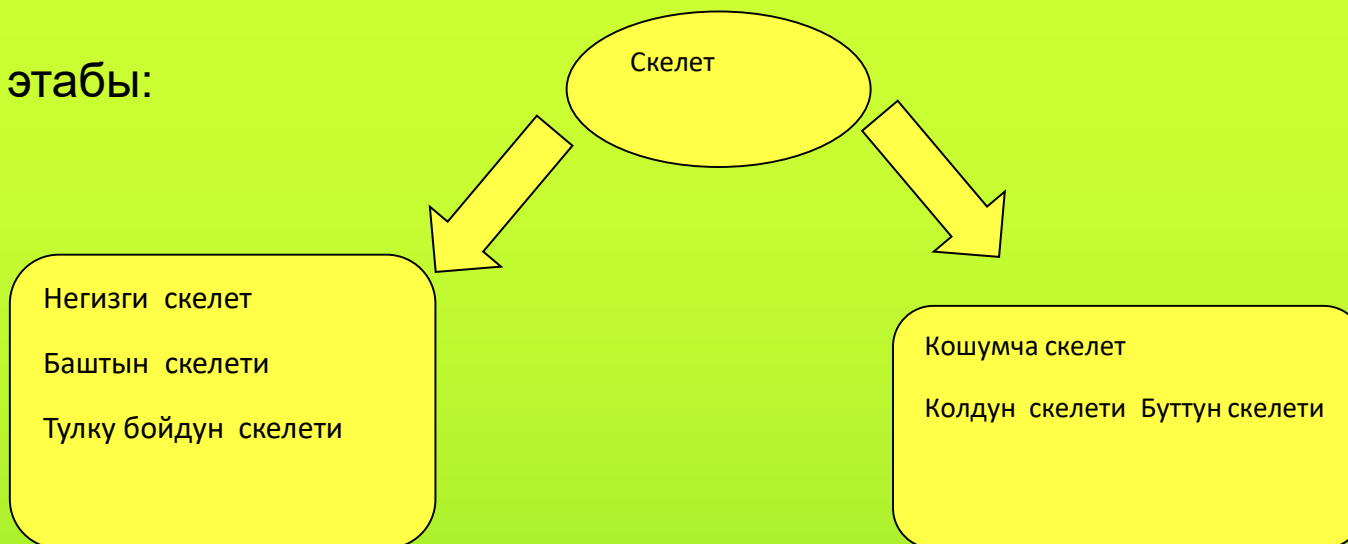
Чакыруу этабы:

Балдар таянгыч жана кыймыл системасы эмне билесиңер?

Таянгыч жана кыймылдаткыч системасы жөнүндө видео көрсөтүлөт.

Түшүнүү этабы:

Ойлонуу этабы:

Негизги скелет		Кошумча скелет
	1.Төбө сөөгү	
	2.Балдак сөөгү	
	3.Акырек	
	4.Жамбаш	
	5.Күң жилик	
	6.Кашка жилик	
	7.каңылжар	
	8.омуртка	
	9.Чыкый сөөгү	
	10.Жото жилик	
	11.далы	
	12.Кар жилик	
	13.Кырк муун	
	14.Каракуш сөөгү	
	15.Мурун сөөгү	
	16.Астынкы жаак	
	17.Кызыл ашык	
	18.алакан	
	19.Манжа лар	
	20.чычаң	

Б)Сүрөт менен иштөө

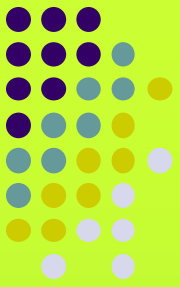
Берилген тапшырма боюнча баштын,омуртка тутумунун,колдун,буттун,жалпы таяндыргыч системасынын огандарын планшетте mozaweb программасы аркылуу белгилешет.

В)Фишбоун(фишбой) схемасы боюнча кишинин скелетинин түзүлүшүн жана функцияларын талдашат.

Бышыктоо:

- 1)Таяндыргыч жана кыймылдаткыч система кандай бөлүмдөрдөн турат?
 - 2)Баш сөөк кандай бөлүмдөрдөн турат?
 - 3)Омуртка тутуму кандай формада?
 - 4)Колдун жана буттун скелети кандай бөлүмдөрдөн турат?
 - 5)Сөөктөр кандай функцияларды аткарышат?
 - 6) Сөөктөрдүн түрлөрү
- Окуучуларды баалоо: Графикалык көрсөткүч боюнча
Үйгө тапшырма:§.24,30-31-сүрөт, таблица толтуруу

Биология мугалими Жээнбек кызы Аиданын Токтомамбетова
Аймиранын өткөн сабагына анализи:

Токтомамбетова Аймира Моңолдороннанын сабагы структуралуу болду.Сабакта балдар өз алдынча mozaweb платформасы аркылуу планшеттер менен иштеп,органдарын белгилешти.Ар бир бала өз иштерин талкуулашты.Ар бир бала теманы өткөнгө чейинки түшүнүктөрү менен теманы,маалыматты алгандан кийинки түшүнүктөрү салыштырылды.Сабак максатына жетти.